

SuSE Linux 7.0 a Win4Lin

Sedmá pečeť

Do testu jsme získali poslední, sedmou verzi SuSE Linuxu. Od předchozích se kromě programového vybavení podstatně liší tím, že se distribuuje ve dvou baleních – Personal a Professional.

SuSE Linux Personal obsahuje "jenom" 3 CD, 3 manuály a šedesátidenní podporu (přes WWW neomezená). S verzí Professional získáte 6 CD, 1 DVD, 4 manuály a delší podporu. Manuály jsou rozděleny na popis instalace (64stránkový manuál popisující instalaci krok za krokem), popis konfigurace systému (nastavení CD-RW, tiskáren, zvukových a TV karet, skenerů, X Window apod.), popis aplikací (hlavní funkce nejpoužívanějších aplikací jako Netscape, StarOffice) a příručku (pouze profesionální verze). V balení jsou také hezké zelené SuSE nálepky a přibyla malá placka SuSE. Test probíhal na počítači zapůjčeném firmou Intac, která je distributorem SuSE Linuxu v ČR a distributorem Win4Lin pro střední a východní Evropu. Srdcem počítače bylo Pentium III 700 MHz osazené v základní desce Tekram P6BX se 128 MB RAM. 15,6GB disk Maxtor (UDMA/100) byl připojen na speciální řadič firmy Abit, který podporuje RAID0 a RAID1, což umožní výrazně zvýšit přenosovou rychlost a výkon systému. O výbornou grafiku se stará nVidia RIVA TNT2 se 16 MB RAM. Samozřejmě je síťová karta (100/10MB) a na internet se můžete připojit pomocí interního ISA faxmodemu s rychlostí 56 Kb/s.

Jaká je nová distribuce

Instalace SuSE probíhá v plně grafickém prostředí YaST2 (lokalizováno do češtiny) a je velmi jednoduchá. Instalátor si bude rozumět i s posledními hardwarovými novinkami, takže není problém nainstalovat SuSE na PC se zvukovou kartou SB Live!, grafickou kartou Riva TNT a novými diskovými řadiči – pokud máte TV kartu, tak vám v SuSE pojede. YaST2 vám také pomůže s nastavením sítě a připojením k internetu přes modem nebo ISDN. Pokud byste přesto měli problém s instalací, je tu manuál a technická podpora (samozřejmě česky).

A jaké jsou největší novinky? Například KDE 2 – nová generace "user friendly" desktopového prostředí pro Linux, Xfree 4.0.1 – nový grafický server s možností výkonné 3D akcelerace, StarOffice 5.2 – nová verze kancelářského balíku pro Linux či GIMP 1.1.24 – česká verze populárního GNU bitmapového editoru. Nainstalované demo hry Quake III Arena jelo na "Rivě" plynule, bez jakéhokoliv trhání. Pokud se vám nelíbí KDE (což u "dvojky" nepředpokládám), můžete si z CD doinstalovat GNOME a další nadstavby X Window. Jestliže jste fandové multimédií, určitě využijete mnoha vestavěných MP3 a audiopřehrávačů, z nichž nejznámější je asi XMMS. Také můžete sledovat televizi a ve verzi Professional dokonce provozovat videokonference. Podpora USB je jistě přínosem pro ty, kdo mají nějaké USB zařízení (skener, tiskárna apod.) a chtějí ho používat pod Linuxem. Pokud budete SuSE 7 používat spíše jako server, máte k dispozici Apache 1.3.12 (HTTP server), Samba 2.0.7 (sdílení linuxových disků v síti Windows), LDAP server (adresářové služby – jenom v Professionalu), POP3/IMAP/SMTP server, Access Server (Mgetty) pro vzdálené přihlašování a další standardní serverové aplikace. Verze Professional má podporu klastrování, takže není problém zpracovávat i náročné problémy. Pro "s dobou jdoucí" vývojáře je tu Java2, z CD lze nainstalovat další skriptovací a programovací jazyky a překladače k nim (Perl, PHP, Python, Pascal, C++ atd.). Ani se správou systému nebudete mít problémy, SuSE totiž obsahuje velmi dobré nástroje pro správu systému. Pro přidávání uživatelů a skupin, instalaci dalšího softwaru, nastavení síťových rozhraní, tiskáren atd. lze použít konfigurační nástroj YaST (z konzoly) nebo YaST 2 (pro X Window). SuSE lze spravovat i přes web – pomocí Webminu. Umožňuje velmi podrobnou konfiguraci a správu linuxového serveru přes libovolný WWW prohlížeč (podporující jazyk Java).

K oběma balením SuSE 7 lze ještě objednat tzv. SuSE Linux Livefile system – CD obsahující nainstalovaný SuSE Linux 7.0. Tento bootovatelný CD vám umožní spustit Linux přímo z CD bez nutnosti na počítač cokoli instalovat. Je ideální pro otestování kompatibility počítače s Linuxem před samotnou instalací, pro vzdálenou správu linuxového serveru přes SSH z jakéhokoliv PC v síti apod.

Win4Lin

Máte-li nainstalován SuSE Linux a stýská se vám po starých "dobrých" Windows, nezapomínejte. Firma Intac totiž distribuuje Win4Lin, vysoce výkonný emulátor pro spouštění aplikací původně určených pro Windows přímo ve spolehlivém operačním systému Linux. Pomocí Win4Lin spouštějí uživatelé kopii Windows 95/98 jako jednu z úloh Linuxu prostřednictvím jeho grafické nadstavby X Window. Spouštění Windows jako aplikace Linuxu v samostatném paměťovém prostoru chrání systém před chybami a pády Windows a jejich aplikací. Souborový systém a síťové služby Windows jsou nahrazeny přímo službami Linuxu, což má vliv na podstatně vyšší výkon, spolehlivost, bezpečnost a robustnost souborových a síťových služeb takto spuštěných Windows. Win4Lin existuje ve verzích pro desktop i pro server. Verze pro desktop je určena pro jednoho uživatele, který používá Linux jako primární operační systém, ale přesto potřebuje spouštět také

programy, které nebyly dosud pro Linux portovány. Příkladem takových aplikací jsou MS Office, Lotus Notes, Adobe Photoshop, různé účetní programy určené pro Windows apod. To samozřejmě také chrání investice vynaložené na dříve nakoupený software pro Windows, které se dají spouštět v okně na desktopu Linuxu nebo v celoobrazovkovém režimu na samostatné virtuální grafické konzoli. Serverová verze umožní, aby Linux nabízel spouštění aplikací pro Windows prostřednictvím lokální sítě. Linuxový server spouští aplikaci Windows přes Win4Lin a umožní uživatelům připojeným na vzdáleném grafickém terminálu zobrazit běžící aplikaci. Win4Lin tak nabízí řešení pro vzdálené spouštění aplikací Windows, které je ve srovnání s řešeními Windows 2000 Terminal Server nebo Citrix WinFrame cenově velmi atraktivní.

Na rozdíl od předchozí recenze v časopisu Computer hovořím o beta verzi nové řady 2.0, která je již ohlášena k distribuci v prosinci roku 2000 (do konce listopadu skončí beta testování). Tato poslední verze má mnoho nových zajímavých vlastností jako podporu češtiny a dalších středo- a východoevropských jazyků – podpora je pro českou klávesnici a české fonty ve Windows. V X konzole jsou podporovány české názvy v souborech a adresářích s tím, že se on-line provádí překódování mezi kódovou stránkou Windows (CP1250) a Linuxu (ISO Latin 2). Poslední, v této verzi ještě nedokončená, je podpora zobrazování českých Unicode fontů (ale usilovně se na ní pracuje a v plné verzi samozřejmě bude), dále je tu podpora více procesorů (SMP) a podpora zvuku. Serverová verze umožňuje provozovat více kopií Windows ze vzdálených X terminálů, volitelný je zvláštní způsob instalace "slurp", který umožní nainstalovat Windows do emulátoru z již existující Windows partition s tím, že převezme všechny zde nainstalované aplikace bez nutnosti znova je do emulátoru instalovat. K Win4Lin je přiložen český manuál a je to jistě zajímavá alternativa k softwaru Vmware (který emuluje nový PC).

Závěr

Sestava se SuSE (a řadičem Abit) byla velmi výkonná a nikdy se mi nestalo, že bych měl problém s nedostatkem paměti nebo výkonem procesoru. Přesto se tu našla jedna drobnost – v počítači je CD jednotka s 50násobnou rychlostí, ale protože verze Professional je dodávána i na DVD, mohl zde být i DVD-ROM (kdo má při instalaci vyměňovat CD :-)).

Pokud se chystáte koupit si nový počítač, doporučuji podívat se na webové stránky firmy Intac. Zde si můžete "sestavit" počítač na míru (samozřejmě s OS SuSE 7) a hned si ho on-line objednat.

Martin Kožuský

infotypy:

www.suse.cz

Webová stránka firmy SuSE ČR (česky)

www.intac.cz

Webová stránka firmy Intac (česky)

www.win4lin.cz

Informace o produktu Win4Lin